

Управління культури, національностей, релігій та охорони об'єктів
культурної спадщини
Одеської обласної державної адміністрації

Одеська обласна універсальна наукова бібліотека ім. М. Грушевського

Науково-методичний відділ

Робота бібліотек в рік 100-річчя Української революції: формування громадської свідомості і демократичних ціннісних орієнтирів

Інструктивно-методичний лист

У березні 2017 року виповнюється 100-ліття від початку Української революції 1917-1921 років – одного із найважливіших і найскладніших періодів в історії Українського народу ХХ століття. Українська революція 1917-1921 років розпочалася в умовах революційних потрясінь, які охопили Російську імперію у березні 1917-го. Основні етапи революції: діяльність Української Центральної Ради, проголошення її Універсалів (березень 1917 – квітень 1918), правління гетьмана Павла Скоропадського (29 квітня – 14 грудня 1918) та встановлення влади Директорії УНР, розгортання та придушення масштабного повстанського руху (грудень 1918 – листопад 1921).

З метою вшанування традицій боротьби за незалежність і соборність України та військової звитяги захисників рідної землі, творців національної державності Президентом України 22 січня 2016 року підписано Указ №17 «Про заходи з відзначення 100-річчя подій Української революції 1917-1921 років» (<http://www.president.gov.ua/documents/172016-19736>), яким 2017-й проголошено Роком Української революції.

26 жовтня 2016 року Кабінетом Міністрів України затверджено розпорядження №777-р «Про затвердження плану заходів з відзначення 100-річчя подій Української революції 1917-1921 років та вшанування пам'яті її учасників на період до 2021 року» (<http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/777-2016-%D1%80>). Планом передбачено організацію тематичних, навчально-виховних заходів, спрямованих на донесення інформації про ті події, виховання патріотизму, підвищення інтересу до історії України, зокрема в учнівській та студентській молоді.

Український інститут національної пам'яті розробив «Методичні рекомендації до 100-річчя Української революції 1917-1921 років» (<http://www.memory.gov.ua/methodicmaterial/metodichni-rekomendatsii-do-100-richchya-ukrainskoi-revoljutsii-1917-1921-rokiv>), які допоможуть при організації і

проведенні заходів. В Рекомендаціях розглядаються питання: що таке Українська революція?; основні етапи революції 1917-1921 років; хронологія основних подій; форми і методи проведення відповідних заходів.

Дуже корисними є додатки до Рекомендацій:

Додаток 1. 10 цитат діячів революції 1917-1921 років.

Додаток 2. 12 міфів про Українську революцію.

Додаток 3. Перелік наукових і науково-популярних Інтернет-публікацій.

Додаток 4. Орієнтовний перелік тематичних фільмів.

Додаток 5. Універсали Української Центральної Ради.

Додаток 6. Події та лідери революції у фотоматеріалах.

Бібліотеки Одеської області мають прийняти активну участь в роботі з відзначення 100-річчя подій Української революції 1917–1921 років. Слід розробити перспективний план заходів на період до 2021 року. Заходи мають бути різноманітними за формою і розраховані різні вікові категорії користувачів. В 2017 році можна провести:

Цикли заходів: «Щоб в серці жила Україна, вільна і єдина», «100 років Української революції. Відроджена держава», «Українська революція 1917-1921 років. Події і постаті».

Історичні читання, «круглі столи», конференції: «Українська революція 1917-1921 років: історичне значення для розбудови новітньої Української держави», «Українська революція 1917-1921 років як один із визначальних етапів у процесі національного державотворення», «Визвольна боротьба в Україні на початку ХХ століття та утвердження української державності», «Роль і значення Української революції 1917-1921 років в історії України та Європи».

Лекції, книжкові виставки, інформаційні і історичні години: «Творці національної державності: видатні постаті Української революції 1917-1921 років», «М. Грушевський – головний ідеолог Української революції», «Українська ідея незалежної держави: єдність, гідність, свобода», «Український революційний рух: від героїв Крут до героїв «Небесної Сотні», «Соборна і велика моя Україна: 26 років незалежності і тисячоліття існування», «Чорноморська хвиля Української революції», «Державно-правова розбудова України», «Україна: історія Конституції», «Вони вмирили, щоб жила Україна: військові звитяги захисників рідної землі».

В 2017 році в Одеській області проводиться III етап обласного огляду-конкурсу «Спільна діяльність бібліотек, клубних закладів і краєзнавчих музеїв області, як шлях патріотичного виховання», присвячений 100-літтю Української революції 1917-1921 років. Умови конкурсу розміщені на блозі науково-методичного відділу ОУНБ ім. М. Грушевського

<http://metodistodessa.blogspot.com/>. Рекомендуємо бібліотекам області взяти участь у вищезгаданому конкурсі.

До організації заходів слід залучати представників влади і громадських організацій, науковців, викладачів, працівників музеїв, будинків культури, студентську молодь тощо. Усі заходи обов'язково мають бути висвітлені у ЗМІ, а також розміщені на сайтах і блогах бібліотек та на сторінках у соціальних мережах.

Під час організації заходів також звертайте увагу на матеріали, які розміщені на інтернет-сайтах:

2017 – Рік 100-річчя Української революції 1917-1921 років
/ <http://dsk.kievcity.gov.ua/content/2017-rik-100richchya-ukrainskoi-revolyucii-1917-21-rokiv.htm> // Департамент суспільних комунікацій виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації).

19 жовтня наукова конференція «Українська нація у боротьбі за збереження ідентичності й відродження державності (1917-1921 рр.). До 100-річчя УНР :
анонс / Український інститут національної пам'яті // <http://www.memory.gov.ua/announce/19-zhovtnya-naukova-konferentsiya-ukrainska-natsiya-u-borotbi-za-zberezhennya-identichnost>.

Інститут національної пам'яті розпочинає інформаційну кампанію до 100-річчя Української революції 1917-1921 років // http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=249805754&cat_id=244276429.

Календар ювілейних дат Української революції 1917-1921 років на 2017 рік :
метод. рек. / Національний музей історії України. Відділ науково-методичної роботи // http://osvitportal.lviv.ua/viddil_naukovo_metodychnoi_roboty_nacionalnogo_muzeju_istorii_ukrainy.

100-річчя Української революції 1917-1921 років : [матеріал Лебединської міської бібліотеки] // <http://lebedyn.com.ua/100-richchya-ukra%D1%97nsko%D1%97-revolyuci%D1%97-1917-1921-rokiv>.

Українська революція 1917-21 / Український інститут національної пам'яті
// <http://www.memory.gov.ua/page/ukrainska-revolyutsiya-1917-21>.

Уряд затвердив план заходів з відзначення 100-річчя подій Української революції 1917-1921 років / Український інститут національної пам'яті //

<http://www.memory.gov.ua/news/uryad-zatverdiv-plan-zakhodiv-z-vidznachennya-100-richchya-podii-ukrainskoi-revolutsii-1917-19>

Робота бібліотек в рік 100-річчя Української революції: формування громадської свідомості і демократичних ціннісних орієнтирів [Текст] : інструкт.-метод. лист / Управління культури, національностей, релігій та охорони об'єктів культурної спадщини Одес. облдержадмін. ; Одес. обл. універс. наук. б-ка ім. М. Грушевського ; наук.-метод. від. ; [підгот. Н. П. Маловік ; комп'ют. набір Н. П. Маловік ; оформл. та редагув. О.М. Ласкевич ; відп. за вип. Т. М. Полянко]. – Одеса, 2017. – 4 с.

Зам. № 19 від 10.03.2017 р.
Тираж 45 прим.